

[Grethe Philip.]

mer at nå frem til forslag om større rationalitet i de midler, vi anvender for at opnå vore mål. Målsætning, planlægning og prioritering er de helt centrale ord. Jeg vil gerne senere vende tilbage hertil.

Finansministeren redegjorde i sin fremtællestale for det økonomiske forløb siden devalueringen. Jeg skal ikke gøre mange bemærkninger hertil, men blot konstatere, at der på væsentlige punkter er sket fremskridt i løbet af det sidste halve år; vi skal langt tilbage i tiden for at finde så stor prisstabilitet som i de sidste kvartaler. Månedsprisindekset, der danner grundlaget for reguleringspristallet og som bekendt er rensset for skatter, er således fra maj til oktober 1968 kun steget fra 129,5 til 130,0. Sammenligner vi forbrugerindekset i forskellige lande, lå vi i november for den seneste årsperiode, fra hvilken tal foreligger, endnu ret højt, men er dog inden for EFTA-landene nu blevet overfløjet af England, der havde en stigningsprocent på 5,9 over for en dansk stigning på 5,2. Udviklingen i det danske indeks skyldes især momsforhøjelsen i april 1968.

Andre lyspunkter er at finde i den stigende og meget betydelige industrieksport og i det mindskede underskud på de løbende poster på betalingsbalancen. Det må også hilses med glæde, at den lange rente er faldet med ca. 1½ pct., selv om de store obligationskøb, Nationalbanken har set sig nødsaget til at foretage, må følges med meget stor opmærksomhed.

Nogle har været inde på, også under debatten her i dag, at rentenedsættelsen måske i virkeligheden kunne siges at være kunstig, når markedet skulle støttes så stærkt gennem Nationalbankens opkøb. Men man må jo her huske, at vi endnu lever under virkningerne af ophævelsen af størstedelen af obligationsrationeringen, hvilket har betydet, at der nu ikke længere er finansielle begrænsninger for boligbyggeriet, industriens investeringer og landbrugets strukturrationalisering. Jeg forstår det sådan, at man venter, obligationsudstedelsen frem til marts vil være større end normalt, men at den dog nu har toppet, og at bankernes likviditet også efter indførelse af den nye deponeringsordning er stor nok til, at der skulle kunne gives lån til ethvert forsvarligt formål. Na-

tionalbanken har både kunnet og villet gribe ind i en kortere periode til støtte for kurserne på obligationsmarkedet.

Men jeg synes, at vi her under finanslovdebatten bør mærke os, at nationalbankdirektør Erik Hoffmeyer ved Danske Bankers Fællesrepræsentations årsmøde den 8. november i år klart understregede, at nok ville Nationalbanken i den øjeblikkelige situation med forholdsvis lav aktivitet og afvikling af obligationsrationeringen strække sig vidt i støtten til obligationsmarkedet, men på længere sigt, sagde han, er renteutviklingen en konsekvens af udviklingen især i pris- og omkostningsniveauet, betalingsbalancen og finanspolitikken. Det vil med andre ord sige, at vi ved at tage stilling til dagens finanslovsforslag gennem den virkning, forslaget vil få på den indenlandske efterspørgsel, indirekte også påvirker renteutviklingen. Vi må stadig holde fast, at det er finanspolitikken og indkomspolitikken, der er de ledende faktorer, hvoraf renteniveauet på længere sigt afledes.

Den økonomiske udvikling viser som sagt tydelige lyspunkter, men ledigheden er stadig for stor, selv om der i den seneste tid er tegn på bedring i beskæftigelsen. I økonomiministerens tale for nylig i Nationaløkonomisk Forening nævnte han, at vi i 1960'erne har sat fuld beskæftigelse og hurtig økonomisk vækst i højsædet, og at den svigtende balance i disse år har vist sig i prisstigninger og i valutaunderskud. En ikke ringe del af vor stigende velstand har været baseret på låntagning i udlandet. Økonomiministeren stillede det spørgsmål, om man med de stærke og vedvarende symptomer på svigtende balance ikke kan nære berettiget frygt for, om vi kan fastholde fuld beskæftigelse og høj vækstrate i de kommende år, hvis ikke de stærke kræfter, der skaber uligevægten, holdes meget tilbage.

Jeg nævner dette her under finanslovdebatten, fordi det har været hævdet, at statens finanspolitik skulle lempes for at stimulere efterspørgslen efter arbejdskraft. Det vil naturligvis stadig være et balance-spørgsmål, om der skal fires eller der skal strammes over statens finanser, men netop med den høje beskæftigelse som et centralt mål for vor politik — og jeg viger ikke tilbage for at sige, at høj beskæftigelse ligger helt i toppen på min prioritetsliste — må